

Datum van
inontvangstneming

:

31/05/2022

Zaak C-231/22

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

1 april 2022

Verwijzende rechter:

Cour d'appel de Bruxelles, section Cour des marchés (België)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

23 februari 2022

Appellant:

Belgische Staat

Geïntimeerde:

Autorité de protection des données (APD)

In aanwezigheid van:

LM

1. Voorwerp en feiten van het geding:

- 1 Op 23 januari 2019 heeft de algemene vergadering van de vennootschap Bureau LM besloten om het vennootschapskapitaal te verminderen. De instrumenterende notaris heeft overeenkomstig de wettelijke bekendmakingsregels een uittreksel van dat besluit opgesteld en toegezonden aan de griffie van de ondernemingsrechtbank met het oog op de officiële bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, een orgaan dat onder de FOD (Federale Overheidsdienst) Justitie valt.
- 2 Naast de vereiste gegevens (oorspronkelijk bedrag van het kapitaal en het bedrag van de kapitaalvermindering) vermeldt het uittreksel dat op 12 februari 2019 ter griffie van de Nederlandstalige ondernemingsrechtbank van Brussel is neergelegd en dat op 22 februari 2019 in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad is

bekendgemaakt, ook „de naam van beide vennoten (LM en BD), de aan hen terugbetaalde bedragen en hun bankrekeningnummers” (hierna: „litigieuze passage”).

- 3 LM komt op tegen de bekendmaking van de litigieuze passage en heeft de FOD Justitie verzocht om haar te verwijderen.
- 4 Op 10 april 2019 heeft de FOD Justitie geweigerd om aan dat verzoek gehoor te geven en voorgesteld om het uittreksel opnieuw te publiceren zonder de litigieuze passage, maar tegelijkertijd de oorspronkelijke bekendmaking ongewijzigd te laten.
- 5 Op 21 januari 2020 heeft LM bij de Autorité de protection des données (Gegevensbeschermingsautoriteit, België) een klacht ingediend tegen het Belgisch Staatsblad (FOD Justitie) wegens inbreuken op artikel 5 (beginsel van minimale gegevensverwerking), artikel 6 (bekendmaking van persoonsgegevens) en artikel 17 (recht op gegevenswissing) van de algemene verordening gegevensbescherming.
- 6 Bij besluit van 23 maart 2021 heeft de Gegevensbeschermingsautoriteit de klacht toegewezen en in essentie gelast dat de litigieuze passage wordt gewist.
- 7 Op 22 april 2021 heeft de Belgische Staat tegen dat besluit beroep ingesteld bij de cour d’appel de Bruxelles (hof van beroep Brussel, België), waarbij in de eerste plaats de hoedanigheid van „verwerkingsverantwoordelijke” werd betwist die het Bestuur van het Belgisch Staatsblad volgens de Gegevensbeschermingsautoriteit bezit. LM heeft geïntervenieerd in het geding.
- 8 Het onderzoek van dit eerste middel heeft de cour d’appel de Bruxelles ertoe gebracht de twee hieronder geformuleerde prejudiciële vragen voor te leggen aan het Hof van Justitie.

2. Relevante bepalingen:

Unierecht

Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

- 9 Artikel 4, met als opschrift „Definities”, bepaalt:

„Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

[...]

7) ‚verwerkingsverantwoordelijke’: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen;

[...]

9) ‚ontvanger’: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie/waaraan de persoonsgegevens worden verstrekt. [...]

10 In artikel 5 („Beginselen inzake verwerking van persoonsgegevens”) is bepaald:

„1. Persoonsgegevens moeten:

a) [...] („rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie”);

b) [...] („doelbinding”);

c) [...] („minimale gegevensverwerking”);

d) [...] („juistheid”);

e) [...] („opslagbeperking”);

f) [...] („integriteit en vertrouwelijkheid”);

2. De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van lid 1 en kan deze aantonen („verantwoordingsplicht”).”

Nationale wetgeving

Programmawet van 24 december 2002

11 Hoofdstuk 5, met als opschrift „Publicatieprocedure in het Belgisch Staatsblad”, bevat de volgende bepalingen:

12 Art. 472. Het Belgisch Staatsblad is een officiële publicatie uitgegeven door het Bestuur van het Belgisch Staatsblad, die alle teksten waarvoor de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad wordt bevolen, verzamelt.

13 Art. 474. De bekendmaking in het Belgisch Staatsblad door het Bestuur van het Belgisch Staatsblad gebeurt in drie exemplaren die op papier gedrukt worden.

Eén exemplaar wordt gedeponereerd in uitvoering van de wet van 8 april 1965 tot instelling van het wettelijk depot bij de Koninklijke Bibliotheek van België, één exemplaar wordt in bewaring gegeven bij de Minister van Justitie als bewaarder van 's Lands zegel en één exemplaar ligt ter inzage bij het Bestuur van het Belgisch Staatsblad.

- 14 Art. 475. Elke andere terbeschikkingstelling van het publiek gebeurt via de internetsite van het Bestuur van het Belgisch Staatsblad.

De op deze internetsite ter beschikking gestelde publicaties zijn de exacte reproducties in elektronisch formaat van de in artikel 474 vermelde exemplaren op papier.

Wet van 7 mei 1999 houdende het wetboek van vennootschappen

Koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen

Wet van 23 maart 2019 tot invoering van het wetboek van vennootschappen en verenigingen en houdende diverse bepalingen

Koninklijk besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen en verenigingen

3. Standpunten van partijen:

A. Belgische Staat

- 15 Met zijn eerste middel verwijt de Belgische Staat aan de Gegevensbeschermingsautoriteit dat zij blijk heeft gegeven van een kennelijke beoordelingsfout door in strijd met artikel 4, punt 7, van de algemene verordening gegevensbescherming (hierna: „AVG”) te oordelen dat het Bestuur van het Belgisch Staatsblad de hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke heeft en dat zij deze kwalificatie niet naar behoren heeft gemotiveerd.
- 16 Om te beginnen wettigt het feit dat de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad mogelijkterwijs als „verwerking” in de zin van artikel 4, punt 2, AVG kan worden aangemerkt niet de conclusie dat het Bestuur van het Belgisch Staatsblad noodzakelijkerwijs en automatisch een verwerkingsverantwoordelijke is.
- 17 In de Engelse taalversie van de AVG wordt de verwerkingsverantwoordelijke aangeduid met de term „controller”, dat wil zeggen degene die controle uitoefent op de inhoud van de gegevens.

- 18 In casu oefent het Bestuur van het Belgisch Staatsblad geen controle uit op de inhoud van de bekendgemaakte gegevens en zou het dat niet kunnen doen zonder de wet te overtreden.
- 19 De Belgische Staat wijst in dit verband op het volgende:
- Het Bestuur van het Belgisch Staatsblad publiceert de teksten waarvan de bekendmaking hem wordt bevolen (artikel 472 van de wet van 24 december 2002);
 - De teksten moeten worden bekendgemaakt en bewaard in de papieren versie van het Staatsblad, en de elektronische versie van het Staatsblad moet een exacte kopie van de papieren versie blijven (artikelen 474 tot en met 476 van de wet van 24 december 2002);
 - De in het Staatsblad bekendgemaakte akten van rechtspersonen moeten een exacte kopie zijn van de akten die door de betrokkenen zijn neergelegd ter griffie van de ondernemingsrechtbank (artikel 76 van het wetboek van vennootschappen van 1999; artikel 2:18 van het wetboek van vennootschappen van 2019);
 - Het is de wetgever, en niet het Bestuur van het Belgisch Staatsblad, die de gegevens vaststelt die moeten worden opgenomen in de in het Belgisch Staatsblad bekend te maken akten (artikelen 69 en 74 van het wetboek van vennootschappen van 1999; artikel 2:8 van het wetboek van vennootschappen van 2019; artikel 11, leden 2 en 3, van het besluit van 2001; artikel 1:9, leden 2 en 3, van het besluit van 2019);
 - Het is de notaris (of de persoon die de vennootschap kan verbinden), en niet het Bestuur van het Belgisch Staatsblad, die bepaalt hoe de wettelijk vereiste gegevens worden weergegeven en het staat hem vrij om andere gegevens toe te voegen die niet wettelijk vereist zijn (artikel 71 van het wetboek van vennootschappen van 1999; artikel 2:12 van het wetboek van vennootschappen van 2019; artikel 11, lid 3, van het besluit van 2001; artikel 1:9, lid 3, van het besluit van 2019);
 - Het is de notaris (of de persoon die de vennootschap kan verbinden), en niet het Bestuur van het Belgisch Staatsblad, die de aldus vrijelijk opgestelde akte neerlegt bij de griffie van de ondernemingsrechtbank (artikel 67 van het wetboek van vennootschappen van 1999; artikel 2:7 van het wetboek van vennootschappen van 2019);
 - De griffie heeft twee dagen de tijd om de akte als zodanig toe te voegen aan het vennootschapsdossier en toe te zenden aan het Bestuur van het Belgisch Staatsblad (artikel 11, lid 1, van het koninklijk besluit van 2001; artikel 1:9 van het koninklijk besluit van 2019);

- Het Bestuur van het Belgisch Staatsblad heeft vervolgens, „op straffe van schadevergoeding ten laste van de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging te wijten is”, tien dagen de tijd om de akte te publiceren in het Staatsblad, die een exacte kopie is van de akte die ter griffie is neergelegd door de notaris of de persoon die de vennootschap kan verbinden (artikel 73 van het wetboek van vennootschappen van 1999; artikel 2:13 van het wetboek van vennootschappen van 2019).
- 20 Hieruit blijkt dat noch de wet, noch het wetboek van vennootschappen of het uitvoeringsbesluit ervan enige bevoegdheid toekent aan het Bestuur van het Belgisch Staatsblad om de inhoud van bekend te maken akten te controleren of te formuleren. De enige aan hem opgedragen taak bestaat erin de hem door de griffie van de ondernemingsrechtbank toegezonden akte die daaraan voorafgaand is opgesteld door de notaris of de persoon die de vennootschap kan verbinden, als zodanig binnen tien dagen bekend te maken.
 - 21 Het is dus niet aan het Bestuur van het Belgisch Staatsblad om de volledigheid, de regelmatigheid en de nauwkeurigheid van de door hem bekend te maken gegevens te verifiëren. Het Bestuur van het Belgisch Staatsblad oefent geen controle uit op de inhoud van de te publiceren akten.
 - 22 Artikel 4, punt 7, AVG definieert de „verwerkingsverantwoordelijke” door aan te geven dat deze „het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt” („purposes and means” of the processing of personal data). In dit verband wordt in de rechtsleer gepreciseerd dat „[t]he term ‚purposes’ connotes the reason and objective for processing, in other words, the ‚why’ of such processing. The term ‚means’ is to be construed broadly as connoting the ‚how’ of such processing, and this encompasses both technical and organizational elements, including the platform for data processing, the accessibility of the data, where the data are stored and for how long” [(h)et begrip ‚doel’ verwijst naar de reden en het doel van de verwerking, met andere woorden naar het ‚waarom’ van de verwerking. Het begrip ‚middelen’ moet in ruime zin aldus worden opgevat dat het duidt op het ‚hoe’ van de verwerking, waaronder zowel technische als organisatorische aspecten vallen, zoals het gegevensverwerkingsplatform, de toegankelijkheid van de gegevens en de plaats en de duur van de bewaring ervan” [Kuner, C., Bygrave, L. A., Docksey, C., The EU general data protection regulation (GDPR), A commentary, Oxford University Press, 2020, blz. 150, waarin wordt verwezen naar advies 1/2010 over de begrippen „verwerkingsverantwoordelijke” en „verwerker”, dat op 16 februari 2010 is vastgesteld door werkgroep „artikel 29” over de bescherming van gegevens, 00264/10/FR, WP 169].
 - 23 In het onderhavige geval moet worden vastgesteld dat het Bestuur van het Belgisch Staatsblad de reden en het doel van de verwerking, en bijgevolg het „waarom” van de bekendmaking, niet vaststelt. Deze rol lijkt veeleer te worden uitgeoefend door de wetgever wanneer hij, ten behoeve van de rechtszekerheid en de transparantie als doelstelling van algemeen belang, de te publiceren gegevens

vaststelt en de gevallen bepaalt waarin zij moeten worden gepubliceerd, of door de notaris wanneer deze gebruikmaakt van de hem door de wetgever verleende vrijheid om gegevens aan de wettelijk verplichte gegevens toe te voegen.

- 24 Het Bestuur van het Belgisch Staatsblad stelt evenmin het „hoe” van de verwerking en dus de technische en organisatorische aspecten van de bekendmaking vast. Deze rol lijkt veeleer te worden uitgeoefend door de wetgever wanneer hij, met name in de wet van 2002 en het wetboek van vennootschappen, vaststelt dat de bekendmaking op „papier” voor onbepaalde tijd in meerdere exemplaren wordt bewaard door verschillende onderscheiden diensten, dat de elektronische versie de exacte kopie van de „papieren” versie is en blijft, dat de in de bijlagen tot het Staatsblad bekendgemaakte akte identiek is aan die welke ter griffie van de rechtbank is neergelegd, dat het Bestuur van het Belgisch Staatsblad tien dagen heeft om de door de griffie toegezonden akte ongewijzigd bekend te maken, dat de elektronische versie online en kosteloos voor iedereen toegankelijk moet zijn of dat geen enkele bekendmaking kan worden verwijderd, aangezien voor iedere wijziging een wijzigingsakte moet worden gepubliceerd die de oorspronkelijke publicatie ongewijzigd laat.
- 25 Het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB), dat toeziet op de toepassing van de AVG in alle lidstaten van de Europese Unie, wijst erop dat een „verwerkingsverantwoordelijke [...] een orgaan [is] dat *beslist* over bepaalde wezenlijke aspecten van de verwerking”.¹ Het Bestuur van het Belgisch Staatsblad beslist echter niets. Het publiceert de akten waarvan de bekendmaking hem wordt bevolen door andere instanties: de wetgever, een bestuurlijke instantie of de griffie van een rechtbank.
- 26 In een door de Gegevensbeschermingsautoriteit gepubliceerd advies wordt gepreciseerd: „Een mogelijke invalshoek is de speling die gelaten wordt voor het nemen van beslissingen bij het bepalen van de doeleinden van de verwerking (concrete redenen waarvoor de gegevens worden verwerkt) en de verwerkingen zelf, alsook bij de keuze van de middelen om dit te realiseren.”²
- 27 De wetgever laat het Bestuur van het Belgisch Staatsblad echter geen speling en kent hem evenmin enige beoordelingsbevoegdheid toe. Zijn enige taak bestaat erin de akten waarvan de bekendmaking hem door andere instanties wordt

¹ Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen „verwerkingsverantwoordelijke” en „verwerker” in de AVG, Versie 2.0, vastgesteld op 7 juli 2021, blz. 3. https://edpb.europa.eu/system/files/2022-02/eppb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_nl.pdf

² „Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten” (September 2018), blz. 2. <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/begrippen-verwerkingsverantwoordelijke-verwerker-in-het-licht-van-de-verordening-eu-nr.-2016-679.pdf>

bevolen, ongewijzigd bekend te maken op de door de wetgever vastgestelde wijze. Het Bestuur van het Belgisch Staatsblad oefent geen beslissende invloed uit op de doeleinden en de wijze van de bekendmaking.

- 28 De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming, de onafhankelijke gegevensbeschermingsautoriteit van de Europese Unie, heeft van zijn kant richtsnoeren voor officiële bekendmakingen opgesteld. In een presentatie met als titel „Official publications and protection of personal data in the EDPS experience and in the light of the General Data Protection Regulation”³, staat het volgende:

„The players: *who is who* in the ‚publishing ecosystem’?

(As a ‚rule of thumb’ to be checked case by case)

- A. The **Legal entity asking for the publication**: controller (n° 1)

[example, the Court; the Parliament, etc.]

- B. The **publisher**: joint-controller (if vested with significant decision making power on the modality of the publication, for instance) or processor (if not/if obliged to act only on instructions from A)

[example of processor, in the UK, the Stationary Office Ltd, acting on behalf of The National Archives]

- C. The **reuser** (the natural legal entity re-using the public information for a compatible purpose in the course of an activity that is not purely personal or ‚household’): controller (n° 2)”

Hieruit kan worden opgemaakt dat (A), de rechtspersoon die om bekendmaking verzoekt (bijvoorbeeld het Hof, het Parlement, enz.), de verwerkingsverantwoordelijke is.

De persoon die bekend maakt (B), kan hetzij de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke zijn indien hij een aanzienlijke beslissingsbevoegdheid heeft inzake de wijze van bekendmaking, hetzij de verwerker indien hij verplicht is om volgens de instructies van (A) te handelen.

- 29 Subsidiair stelt de Belgische Staat voor om een vraag aan het Hof voor te leggen die in essentie overeenstemt met de eerste vraag van de cour d’appel.

³ Naar alle waarschijnlijkheid op het 15^e European Forum of Official Gazettes dat op 7 en 8 juni 2018 in Oslo heeft plaatsgevonden. Zie https://op.europa.eu/documents/2895081/5787420/Programme_Forum_Oslo_7_8_June_2018.pdf

B. Gegevensbeschermingsautoriteit

- 30 Anders dan de Belgische Staat aanvoert, kan uit de motivering van het besluit worden opgemaakt waarom het Bestuur van het Belgisch Staatsblad de hoedanigheid van „verwerkingsverantwoordelijke” in de zin van artikel 4, punt 7, AVG bezit.
- 31 Voorts zij opgemerkt dat de Belgische Staat weliswaar stelt dat het Bestuur van het Belgisch Staatsblad geen verwerkingsverantwoordelijke is, maar niet nader aangeeft in welke andere hoedanigheid genoemd bestuur is opgetreden bij het publiceren van de gegevens in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad.
- 32 Het lijkt nuttig te benadrukken dat er geen beperkingen zijn gesteld aan het type entiteit dat de rol van „verwerkingsverantwoordelijke” kan vervullen. Het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB) wijst erop dat „het begrip ‚verwerkingsverantwoordelijke’ ruim genoeg [dient] te worden uitgelegd, waarbij zoveel mogelijk een doeltreffende en volledige bescherming van de betrokkenen wordt bevorderd, teneinde de volle werking van de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming te waarborgen, lacunes te vermijden en mogelijke omzeiling van de regels te voorkomen, terwijl tegelijkertijd de rol van de verwerker niet wordt aangetast”.⁴
- 33 Het EDPB heeft tevens gepreciseerd dat „[w]anneer de verwerkingsverantwoordelijke specifiek bij wet is aangewezen, [...] dit bepalend [zal] zijn voor de vaststelling wie als verwerkingsverantwoordelijke optreedt. [...] Het is echter gebruikelijker dat in de wet een taak of een verplichting wordt opgelegd aan iemand om bepaalde gegevens te verzamelen en te verwerken dan dat daarin de verwerkingsverantwoordelijke rechtstreeks wordt aangewezen of de criteria voor diens aanwijzing daarin worden vastgesteld. In die gevallen is het doel van de verwerking bij wet vastgelegd. Normaal gesproken is de verwerkingsverantwoordelijke de persoon die bij wet is aangewezen voor de verwezenlijking van dit doel, deze publieke taak”.⁵
- 34 In het licht van deze beginselen moet het Bestuur van het Belgisch Staatsblad noodzakelijkerwijs als verwerkingsverantwoordelijke worden aangemerkt.
- 35 Door met name te stellen dat „een wissings- of rectificatieprocedure technisch onhaalbaar is, gelet op de personeelsbezetting van de dienst en de in acht te nemen wettelijke termijnen”, erkent het Bestuur van het Belgisch Staatsblad zelf uitdrukkelijk dat het wel degelijk degene is die de middelen voor de verwerking vaststelt.

⁴ Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen „verwerkingsverantwoordelijke” en „verwerker” in de AVG, Versie 2.0, vastgesteld op 7 juli 2021, blz. 10 [en 11]. https://edpb.europa.eu/system/files/2022-02/eppb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_nl.pdf.

⁵ Ibidem, blz.13.

- 36 Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft herhaaldelijk een ruime uitlegging gegeven aan het begrip „verwerkingsverantwoordelijke”. In het arrest van 13 mei, Google Spain en Google (C- 131/12, EU:C:2014:317), heeft het Hof uiteengezet dat:

„34. [...] moet worden vastgesteld dat dat het niet enkel in strijd zou zijn met de duidelijke bewoordingen, maar tevens met de doelstelling van deze bepaling, die erin bestaat een doeltreffende en volledige bescherming van de betrokkenen te verzekeren via een ruime omschrijving van het begrip ‚verantwoordelijke’, indien de exploitant van een zoekmachine van die omschrijving zou worden uitgesloten omdat hij geen controle uitoefent over de op webpagina’s van derden gepubliceerde persoonsgegevens.

35. In dit verband moet worden benadrukt dat de in het kader van de activiteit van een zoekmachine verrichte verwerking van persoonsgegevens verschilt van de door webredacteuren verrichte verwerking van persoonsgegevens, die erin bestaat deze gegevens op een webpagina te plaatsen, en bovenop deze laatstgenoemde verwerking komt”.

- 37 Juist zoals voor een zoekmachine die geen controle uitoefent over de op webpagina’s van derden gepubliceerde persoonsgegevens, belet het feit dat het Bestuur van het Belgisch Staatsblad „de inhoud van de gepubliceerde gegevens niet controleert” of formuleert, dat het niet aan hem is om de „regelmatigheid en de nauwkeurigheid van de in de akte opgenomen informatie” te controleren of dat het „de hem ter bekendmaking toegezonden documenten stelselmatig ongewijzigd publiceert”, hem derhalve niet om een verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG te zijn wanneer het een uittreksel van een akte met persoonsgegevens publiceert in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad.

- 38 Om dezelfde redenen is de verwerking door het Bestuur van het Belgisch Staatsblad in het kader van de bekendmaking in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad verschillend van de verwerking die door de notaris wordt verricht en komt zij bovenop deze laatste verwerking.

- 39 Tot slot en ten overvloede zij opgemerkt dat de website van het Belgisch Staatsblad de volgende precisering bevat:

„3. De verwerkingsverantwoordelijke

De FOD Justitie [...] is verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens die hij verwerkt in het kader van de uitvoering van zijn wettelijke opdrachten. Dit houdt in dat hij, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van deze persoonsgegevens vaststelt.”

- 40 Voorts is in artikel 2 van het koninklijk besluit van 25 juni 2020 tot vaststelling van het model van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, zoals bedoeld in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek, bepaald:

„[...] wordt de FOD Justitie, voor de bekendmaking bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad, beschouwd als de verantwoordelijke voor de verwerking in de zin van [...] van de verordening (EU) [...]

De in eerste lid bedoelde verantwoordelijke voor de verwerking staat in voor het operationeel beheer van de bekendmaking en voorziet in de technische middelen voor de verwerking”.

C. LM

- 41 LM sluit zich aan bij het betoog van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

4. Beoordeling door de cour d'appel:

- 42 Met zijn eerste middel betwist appellant de aan het Bestuur van het Belgisch Staatsblad toegekende hoedanigheid van „verwerkingsverantwoordelijke” van de gepubliceerde persoonsgegevens.
- 43 Het wordt niet betwist dat de op 22 februari 2019 in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakte litigieuze passage persoonsgegevens bevat die niet wettelijk vereist zijn, namelijk de naam van beide vennoten, de aan hen terugbetaalde bedragen en hun bankrekeningnummers.
- 44 Het wordt evenmin betwist dat dit uittreksel door de notaris van de vennootschap is opgesteld en neergelegd ter griffie van de ondernemingsrechtbank om te worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.
- 45 Tot slot wordt ook niet betwist dat het Belgisch Staatsblad wettelijk verplicht is om de bij de griffie van de ondernemingsrechtbank ter bekendmaking neergelegde uittreksels van vennootschapsakten als zodanig – dat wil zeggen zonder dat het enige controle- of wijzigingsbevoegdheid heeft – bekend te maken.
- 46 De cour d'appel merkt op dat partijen twisten over het begrip „verwerkingsverantwoordelijke” voor zover de litigieuze persoonsgegevens door meerdere personen achtereenvolgens zijn verwerkt: de notaris van de vennootschap die de akte heeft opgesteld, de griffie van de ondernemingsrechtbank waarbij deze akte vervolgens is neergelegd en het Belgisch Staatsblad dat de akte ten slotte heeft bekendgemaakt.
- 47 Uit de debatten is gebleken dat de litigieuze gegevens „per vergissing” door de notaris, de eventuele „eerste verwerkingsverantwoordelijke”, zijn opgenomen in de akte die ter griffie van de ondernemingsrechtbank, de eventuele „tweede verwerkingsverantwoordelijke”, is neergelegd en dat zij door het Belgisch Staatsblad, de eventuele „derde verwerkingsverantwoordelijke”, ongewijzigd zijn gepubliceerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen die zijn statuut en taken regelen.

- 48 Deze uitlegging doet met name de vraag rijzen of elk van deze „opeenvolgende eventuele verwerkingsverantwoordelijken” dan wel slechts één van hen „verantwoordelijk” moet worden geacht voor de naleving van de in artikel 5, lid 1, AVG geformuleerde beginselen.
- 49 In artikel 5, lid 2, AVG is namelijk bepaald dat „[d]e verwerkingsverantwoordelijke [...] verantwoordelijk [is] voor de naleving van lid 1 en [...] deze [kan] aantonen (,verantwoordingsplicht’).”
- 50 Partijen beroepen zich niet op de in artikel 26 AVG bedoelde gezamenlijke verantwoordelijkheid. In die regeling „[stellen] [de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken] op transparante wijze hun respectieve verantwoordelijkheden voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van deze verordening vast [...] door middel van een onderlinge regeling, tenzij en voor zover de respectieve verantwoordelijkheden van de verwerkingsverantwoordelijken zijn vastgesteld bij een Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling die op de verwerkingsverantwoordelijken van toepassing is”.
- 51 De cour d’appel vraagt zich dan ook af of dit begrip „latere” of „opeenvolgende” verwerkingsverantwoordelijke is vastgesteld in de AVG. In casu stelt de Gegevensbeschermingsautoriteit in haar besluit alleen vast dat twee „verwerkingsverantwoordelijken” achtereenvolgens zijn opgetreden. Naar het oordeel van de cour d’appel is het Belgisch Staatsblad ongetwijfeld ontvanger van gegevens in de zin van artikel 4, punt 9, AVG, maar het vraagt zich af of het Belgisch Staatsblad op zijn beurt als „latere” verwerkingsverantwoordelijke is opgetreden.
- 52 Het lijkt erop dat, om deze hoedanigheid van „latere” verwerkingsverantwoordelijke te rechtvaardigen, het Belgisch Staatsblad niet alleen moet beginnen met het verwerken van de gegevens, maar ook de doelstellingen van en de middelen voor zijn eigen verwerking in de zin van artikel 4, punt 7, AVG moet kunnen vaststellen, hetgeen volgens het toepasselijke Belgische recht niet het geval blijkt te zijn.
- 53 In het algemeen is de cour d’appel van oordeel dat, om de bewoordingen van overweging 79 AVG te gebruiken, het voor de bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen noodzakelijk is dat de „verantwoordelijkheden op duidelijke wijze worden toegewezen”, ook wanneer de verwerkingsverantwoordelijke de doelstellingen van en de middelen voor de gezamenlijke of opeenvolgende verwerking met andere verwerkingsverantwoordelijken vaststelt, of wanneer een verwerking namens een verwerkingsverantwoordelijke wordt uitgevoerd.
- 54 De cour d’appel acht het derhalve noodzakelijk om het Hof van Justitie vragen te stellen over de uitlegging van het begrip „verwerkingsverantwoordelijke” in artikel 4, punt 7, en artikel 5, lid 2, AVG.

5. Prejudiciële vragen:

55 De cour d'appel stelt de volgende prejudiciële vragen:

1. Moet artikel 4, punt 7, van de algemene verordening gegevensbescherming aldus worden uitgelegd dat het staatsblad van een lidstaat – dat belast is met de openbaredienstverleningstaak van de bekendmaking en de archivering van officiële documenten en dat volgens de toepasselijke nationale wetgeving tot taak heeft de akten en officiële documenten waarvan de bekendmaking hem door derde overheidsinstanties wordt bevolen, bekend te maken zoals zij door die instanties zijn meegedeeld nadat zij de in die akten en documenten opgenomen persoonsgegevens zelf hebben verwerkt, waarbij de nationale wetgever hem geen beoordelingsbevoegdheid heeft gelaten met betrekking tot de inhoud van de bekend te maken documenten of het doel van en de middelen voor de bekendmaking – de hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke heeft?

2. Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, moet artikel 5, lid 2, van de algemene verordening gegevensbescherming dan aldus worden uitgelegd dat het betrokken staatsblad als enige verantwoordelijk is voor de naleving van de verplichtingen die volgens deze bepaling rusten op de verwerkingsverantwoordelijke, met uitsluiting van de derde overheidsinstanties die de gegevens in deze akten en officiële documenten eerder hebben verwerkt en hem hebben verzocht om deze gegevens bekend te maken, of rusten die verplichtingen cumulatief op elk van de opeenvolgende verwerkingsverantwoordelijken?